

Fakta om pengespillproblemer i arbeidslivet

Akan kompetansesenter har det siste tiåret fått et økende antall bekymringsmeldinger med hensyn til arbeidstakere som viser tegn på pengespillproblemer. I den siste studien av omfang av pengespillproblemer i Norge, anslår Kavli (2007) at nesten 40 000 arbeidstakere har pengespillproblemer.

Mennesker med pengespillproblemer kan spille så mye at det dominerer deres liv på bekostning av sosiale, arbeidsmessige og familiemessige verdier og forpliktelser (Verdens helseorganisasjon 1992).

Forskning har vist at arbeidslivet er en arena hvor en kan oppdage pengespillproblemer, og at tiltak på arbeidsplassen kan bidra til forebygging av fenomenet (Griffith 2003; Nower 2003). Kompetansesenterets erfaringer støtter dette. AKAN kompetansesenter har bred erfaring med bedrifter som har opplevd saker med ansatte med spilleproblemer. Fagkonsulentenes opplevelse er at pengespillproblemer er svært alvorlige for de det gjelder, men at det er gode muligheter for å hjelpe dem som ønsker det.

Pengespillprosjektet

AKAN kompetansesenter har gjennomført en studie i tre norske transportbedrifter. Resultatene fra prosjektet viste blant annet:

- 2 % av de ansatte i tre transportbedrifter hadde nåværende pengespillproblemer
- Over halvparten av de med pengespillproblemer spilte i arbeidstiden
- 2/3 av de pengespillavhengige hadde gjort mindre og vært ukonsentrerte på jobben, på grunn av pengespillproblemer
- Ca 1/3 hadde lånt penger av kollegaer og arbeidsplass på grunn av pengespillproblemer

Resultatene fra studien viste videre at:

- 1/3 av de ansatte rapporterte at de hadde mer enn to timer ledig tid i løpet av en arbeidsdag.
- 21, 2 % av de ansatte oppholdt seg på steder med automater i arbeidstiden.
- Ansatte som har mulighet til å spille i arbeidstiden, spiller mer.
- Sammenheng mellom det å spille i arbeidstiden og pengespillproblemer.
- Det kan bety at arbeidsgivere bør være på vakt dersom en ansatt bruker arbeidstiden på pengespill.

I tillegg har prosjektet gjennomført en rekke intervjuer med spillere, ledere, tillitsvalgte og bedriftshelsetjenester. Intervjuene med spilleavhengige bekrefter at problemene knyttet til spillet har hatt alvorlige konsekvenser, også for deres arbeidssituasjon. Samtlige av informantene vi har snakket med har bedrevet utstrakt spilling både i og utenfor arbeidstid.

Intervjuene viser at ansattes pengespillproblemer kan oppdages ved:

- Gjentatte forespørsler om forskudd på lønn eller feriepenger
- Overdrevent overtidsarbeid
- Tyveri og underslag
- Fravær
- Atferdsendring
- Redusert produktivitet

Kjennskap til risikofaktorer kan gjøre arbeidslivet i stand til tidlig intervensjon, slik at ansatte med pengespillproblemer kan få hjelp så tidlig som mulig.

Litteratur

- Buvik, K. og T. Revheim (2008): Anledning gjør tyv – muligheter for pengespill i arbeidstiden. *Sosiologi i Dag*, Årgang 38, Nr. 1/2008.
- Griffiths, M. (2003) Internet gambling: Issues, concerns, and recommendations. *CyberPsychology & Behavior*. 6, 557-568
- Kavli, H. (2007): Spillevaner og spilleproblemer i den norske befolkningen. Analyserapport 2007. Oslo: Synovate MMI.
- Lesieur, H. R. & Custer, R. L (1984). Pathological gambling: Roots , phases, and treatment. *Annals of the American Academy of Political and Social Sciences*. 474, 146 -156
- Lund, I. og S. Nordlund (2003): Pengespill og pengespillproblemer i Norge. Statens institutt for rusmiddelforskning. SIRUS rapport 2/2003
- Nower, L. (2003) Pathological Gamblers in the Workplace: A primer for Employers. *Employee Assistance Quarterly*, 18, 55-72
- Rossov, I. & Hansen, M. (2003) Underholding med bismak: Ungdom og pengespill. Rapport 1/03. Oslo: Norsk institutt for oppvekst og aldring
- Øren, A. og J. Bakken (2007): Pengespill og pengespillproblem i Norge 2007. SINTEF Helse. Avdeling for epidemiologi. Desember 2007.